

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

28 березня 2013 року

№12 (3028)

НТУУ "КПІ" став кращим українським технічним ВНЗ за рейтингом журналу "Деньги"

Журнал "Деньги" оприлюднив черговий – уже шостий за ліком – рейтинг українських ВНЗ по п'яти категоріях фахівців, яких вони випускають за економічними, юридичними, гуманітарними, технічними та будівельними спеціальностями. Перше місце в рейтингу українських університетів, які готують фахівців технічних спеціальностей, знов обійняв Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут"!

До першої п'ятірки кращих українських ВНЗ, у яких здійснюється підготовка таких спеціалістів, увійшли також Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут", Національний авіаційний університет і Національний університет "Львівська політехніка".

Методика оцінювання університетів, яку обрав журнал, була доволі простою: працівники редакції склали п'ять списків навчальних закладів, розіслали їх провідним

роботодавцям відповідних галузей і попросили розставити оцінки від "0" до "10" напроти кожного вишу. Оцінка "0" мала означати, що випускника цього університету роботодавець не взяв би на роботу за жодних обставин, "10" – що людину, яка закінчила цей університет, взяли б обов'язково, і, можливо, навіть запропонували б їй зарплату вищу, ніж середня для молодого фахівця по ринку. Залежно від суми балів, які набрав тобі або інший виш, вони отримали місце в рейтингових списках. При цьому списки ВНЗ були відкритими, тобто роботодавці могли самостійно вносити до них назви відсутніх там університетів і на власний розсуд виставляти їм оцінки.

Варто зауважити, що місце для НТУУ "КПІ" знайшлося в перших десятках кращих університетів країни ще за двома напрямами підготовки: за економічним – четверте місце, і за будівельним – шосте.

За матеріалами журналу "Деньги" від 12 березня 2013 р., <http://dengi.ua/lastjournal.html>

Лекція посла Польщі в Україні

Історія відносин НТУУ "КПІ" та університетів Польщі дуже давня. Достатньо згадати, що КПІ був утворений 1898 року одночасно з Варшавською політехнікою за одним указом царя Миколи II. Зв'язки між українськими і польськими науковими та освітянами підтримувалися впродовж усіх років існування університету. Звісно, в певні історичні періоди вони звужувалися, в деяких – інтенсифікувалися, але майже не припинялися. Останніми роками вони знов набирають силу: в КПІ було створено Українсько-Польський центр; значно розширилися контакти між науковцями, аспірантами і студентами; вже традиційним став заснований за ініціативою Українсько-Польського центру НТУУ "КПІ" та Польської освітнякої фундації "Перспективи" Українсько-Польський футбольний турнір студентських команд, що проводиться

Посол Генрік Літвін

Закінчення на 2-й стор. ►

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1 Міжнародна
співпраця

2 Лекція посла
Польщі
в Україні

3 Викладач-
дослідник
М.Д. Гомеля

Іменні
стипендіати
з ТЕФ

Конференція
правознавців

3 До 100-річчя
академіка
О.Г. Івахненка

Здоров'ю
студентів –
основна увага

4 Турнір пам'яті
професора
М. Павловського

Відкрито
виставку
«КПІ. Іду на Ви»

Угода з Національною компанією "Казахстан інженінінг"

15 березня НТУУ "КПІ" уклав угоду про співпрацю з АТ "Національна компанія "Казахстан інженінінг". Документ підписали ректор НТУУ "КПІ" Михайло Згуровський і генеральний директор компанії Абдрахман Куралбек.

Візит в Україну представників одного з найбільших у Республіці Казахстан державних холдингів, що об'єднує понад 20 підприємств, основними напрямами діяльності яких є випуск і ремонт техніки оборонного і цивільного призначення, тривав з 10 по 16 березня. За цей період делегація Національної компанії "Казахстан інженінінг" відвідала підприємства та

університети Сум, Харкова і Києва. Основною метою прибутия представників холдингу до України було налагодження партнерських відносин з деякими підприємствами та провідними українськими технічними університетами. Останні цікавили гостей як можливі партнери у виконанні наукових досліджень, і як сучасні навчальні заклади, що можуть здійснювати підготовку і перепідготовку фахівців для потреб промисловості Казахстану. Тож угода з НТУУ "КПІ", що передбачає розвиток обох цих складових, стала першим кроком на шляху розгортання широкого співробітництва.

Інф. "КП"

У КПІ пройшов ярмарок "Освіта в Японії"

16 березня в НТУУ "КПІ" вже втретє пройшов щорічний ярмарок японських університетів "Освіта в Японії".

Організатором ярмарку виступив Українсько-Японський центр НТУУ "КПІ". Сприяння в організації ярмарку Центру надали Міністерство освіти і науки України, Посольство Японії в Україні, Японське агентство міжнародного співробітництва (JICA) та Японська організація допомоги студентам (JASSO).

Організатори ставили на меті, по-перше, ознайомити представників університетів Японії з системою освіти, організацією наукових досліджень, з умовами навчання студентів в Україні, по-друге, надати українським студентам, аспірантам і учням середніх шкіл інформацію про освітні програми університетів Японії і можливості здобути там освіту, ну і, звісно, сприяти подальшому налагодженню міжуніверситетської співпраці.

На ярмарок до Києва прибули представники трьох японських навчальних закладів – Університету міста Оіта, Університету міста Цукуба та Мовної школи Васеда Бунакан з Токіо.

У день відкриття ярмарку Українсько-Японський центр НТУУ "КПІ" відвідав

Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Саката Тоїчі.

Цього року організатори ярмарку відійшли від гучного, але не дуже ефективного формату загальних презентацій університетів для широкого студента-го загалу. Ставку було зроблено на цільову аудиторію молоді, яка цікавиться японською культурою та наукою і дійсно бажає не лише більше дізнатися про можливості навчання в Японії, але й отримати інформацію про ті або інші аспекти наукового і культурного життя Країни Вранішнього Сонця, сказати б, з перших уст. Таких виявилося доволі багато: до Науково-технічної бібліотеки КПІ, де проводився ярмарок, окрім студентів і аспірантів НТУУ "КПІ", прийшли студенти Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, Національного університету "Києво-Могилянська академія", Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана та інших київських вищих.

Відвідувачі ярмарку мали змогу прослухати оглядові лекції японських професорів. Лекцію "Економетрика та її приклади" прочитав професор університету Ойта Ясуока Масайоши, лекцію "Переклад роману "Злочин і кара" та японський натурализм" – професор Університету Цукуба Като Юрі. До того ж, организатори забезпечили для українських школярів і студентів можливість поспілкуватися з якініми однолітками, які вже пройшли навчання або стажування в японських університетах. Ну і, звичайно, до їх послуг були стенді і друковані матеріали японських навчальних закладів, біля яких представники цих вищих

давали консультації щодо програм і умов навчання, а також можливостей отримати стипендії або підробіток на час перебування в країні. Докладніше відомості стосовно цих або інших питань навчання та стажування в Японії всі, хто завітав того дня до Українсько-Японського центру, могли отримати з друкованих матеріалів, що їх підготували працівники Українсько-Японського центру НТУУ "КПІ".

Дмитро Стефанович

ВІКЛАДАЧ-ДОСЛІДНИК

Микола Дмитрович Гомеля

Стан довкілля з кожним роком погіршується, загрожуючи людству локальними та глобальними кризами, а запаси природних ресурсів щорічно зменшуються, вимагаючи від людини їх раціонального та єфективного використання. І чи не найважливішим фактором вирішення наших екологічних та ресурсних проблем є наявність висококваліфікованих у даний галузі працівників – професіоналів своєї справи.

Влітку 1974 р. настірний хлопчина із невеликого села Тернівка на Вінниччині після успішного закінчення середньої школи вирішив штурмувати столичний ВНЗ і стати хіміком. Причому відразу замахнувся на хімічну еліту – вирішив стати фахівцем у галузі органічного синтезу. І цей штурм закінчився перемогою. Студент хіміко-технологічного факультету Київського політехнічного інституту Микола Дмитрович Гомеля виявився надзвичайно наполегливим в опануванні навчальної програми та скильним до серйозних наукових досліджень. Весь вільний час він проводив зі своїми друзями в хімічній лабораторії, опановуючи азі наукових досліджень та набуваючи досвіду синтезу і складного аналізу органічних речовин. До закінчення вишу Микола Дмитрович цілком сформувався як науковець, здатний самостійно проводити експериментальні роботи та вирішувати складні наукові проблеми. Саме це і зумовило наступний його вибір у житті – Інститут органічної хімії АН УРСР, де він пропрацював на посадах інженера та молодшого наукового співробітника 9 років.

Опікуючись не дослідженнями на той час реакціями з йодфосфінами, Микола Дмитрович опублікував кілька фундаментальних у даному напрямку наукових праць і в 1988 р. успішно захистив кандидатську дисертацію на тему "Синтез та реакції диорганійодофосфінів". Він встановив механізм реакції йодофосфінів з ефірами, спиртами, водою, виявив незвичність реакції через димеризацію йодофосфінів. Навіть сьогодні в наукових публікаціях у цій галузі можна зустріти посилання на перші наукові праці Миколи Дмитровича.

У 1989 р. доля повертає Миколу Дмитровича в альма-матер – Київський політехнічний інститут. Спочатку він займається захистом металів від корозії на кафедрі електрохімії на посаді наукового співробітника, а потім вирішує

присвятити свої здібності більш глобальній проблемі – захисту довкілля на кафедрі целюлозно-паперових виробництв та промислової екології. Поєднання педагогічної та наукової роботи припало до душі Миколі Дмитровичу, і досить швидко (вже у 1991 р.) він стає доцентом, а в 1997 р. очолює кафедру.

М.Д. Гомеля

Копітка педагогічна робота не завадила інтенсивній та успішній науковій роботі вже в новій галузі.

Протягом 7 років Микола Дмитрович підготував 5 кандидатів наук, 3 магістри та 12 інженерів з охорони навколошнього середовища. Наступною успішною сходинкою на життєвому шляху став захист у 2003 р. докторської дисертації на тему "Створення нових ресурсозберігаючих технологій кондіціонування та очищення вод для промислових систем водокористування". Розробка нових ефективних коагулантів та флокулянтів для очищення вод, нових процесів пом'якшення та демінералізації морських, шахтних та стічних вод, використання юнообмінних та електрохімічних методів у галузі захисту довкілля, видалення із водного середовища важких металів та радіонуклідів – ось далеко не повний перелік основних наукових інтересів Миколи Дмитровича сьогодні.

Оскільки очолювана ним кафедра готує, крім екологів, і фахівців у галузі виробництва паперу та картону і переробки макулатури, то перелік наукових

інтересів Миколи Дмитровича суттєво розширився. Успішні дослідження в цьому напрямку дозволили розробити метод очистки забруднених стічних вод з вилученням важких металів, нафтопродуктів, завислих речовин, який застосовується на виробництві, зокрема на Київському картонно-паперовому комбінаті. Він – розробник ефективного методу обробки води для систем охолодження на виробництвах, нових технологій переробки та утилізації відходів, нових типів ефективних реагентів для хімічної, нафтопереробної та целюлозно-паперової галузей промисловості. Суттєво сприяло пдвищенню наукового рівня стажування у 2000 р. в США за програмою SABIT – "Охорона навколошнього середовища в технології целюлозно-паперових виробництв".

На сьогодні науковий та педагогічний доробок д.т.н., професора, завідувача кафедри екології та технології рослинних полімерів нараховує близько 320 наукових праць, у т.ч. 2 монографії, 12 навчальних посібників (9 – із грифом МОН України), 44 патенти та 1 авторське свідоцтво на винаходи. Під його керівництвом захищено 10 кандидатських та 1 докторська дисертації.

Сьогодні успішний педагог та науковець, Микола Дмитрович є членом двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій, членом комісії Комітету з Державних премій України в галузі науки та техніки, членом президії Науково-методичної комісії МОН України з екології. Його успіхи оцінені і Поляжкою Київського міського голови (2006).

Варто також відмітити, що значними успіхами Микола Дмитрович завдячує і своїй сім'ї – дружині Тетяні Григорівні та дочці Ірині, яка підтримала вибір батька, ставши кандидатом наук та старшим науковим співробітником кафедри екології та технології рослинних полімерів НТГУУ "КПІ". А що він веде активний спосіб життя – плаває будь-якої пори року та по любляє "відпочивати" на тренажерах.

У 2012 р. Миколі Дмитровичу вдрігле присуджено почесне звання "Викладач-дослідник – 2012". Колектив кафедри екології та технології рослинних полімерів широ вітає М.Д.Гомель з присудженням йому цього звання та бажає націнення і нових творчих досягнень.

В.М. Радовенчик, д.т.н., професор кафедри екології та технології рослинних полімерів

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ІНФОРМУЄ

Лекція посла Польщі в Україні

**Продовження.
Початок на 1-й стор.**

почергово то в Польщі, то Україні; торік у КПІ було закладено меморіальний знак на місці, де буде споруджено пам'ятник випускнику КПІ, видатному фізику-хіміку і державному діячеві Польщі Войciech Свентославському тощо. Тож візит до університету Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Польща в Україні Генрика Літвіна, який відбувся 19 березня, став ще одним кроком на шляху змінення таких контактів.

Посол Республіки Польща в Україні прочитав для студентів і викладачів університету лекцію на тему "Європейська інтеграція як змінення трансформаційних процесів. Європейський досвід в розвитку польсько-української науково-освітньої співпраці".

"Ми в Польщі підтримуємо Україну в її євроінтеграційних прагненнях, – наголосив на початку свого виступу Генрик Літвін. – Ми вважаємо, що це дуже добрий вибір шляху до побудови загального добробуту. Звісно, Європейський Союз – структура не-ідеальна, багато чого в ній слід було б змінити. Але, якщо бути об'єктивними, це найефективніша структура у цій частині світу. Це засвідчує і досвід перебування в Євросоюзі Польщі".

На прикладі процесів, що відбуваються в Польщі протягом двох останніх десятиліть, він показав, наскільки продуктивними можуть бути реформи, якщо зрозумілими є їх мета та інструменти. Посол Республіки Польща в Україні розповів, що на початку шляху

до інтеграції в європейські структури серед багатьох громадян його країни існував певний скепсис щодо таких перспектив – мовляв, Польща з її проблемами Європі не потрібна, її там не чекають і не хочу чекати. Ситуація дуже подібна до тієї, що є нині в Україні... Проте наші сусіди змогли її переламати. Цим самим, звісно, довівши ефективність своїх реформ.

Найуспішнішою з них стала, на поперекання пана посла, реформа місцевого самоврядування. Вона дозволила перенести центр прийняття рішень на рівень місцевих громад. Утім, вона не була б ефективною, якби одночасно з нею не було реформовано фінансову систему країни. Завдяки їй тепер коштами, зарабленими на місцях, порядкують не органи центральної влади, а органи самоврядування, які спрямовують свої надходження на потреби своїх територіальних громад, перераховуючи невеличку визначену їх частину до центру. Певна річ, домогтися цього без внесення відповідних змін до нормативно-правової бази було б неможливо, тому що однією складовою трансформаційних процесів стала реформа законодавства.

Реформа самоврядування, до речі, за словами Генрика Літвіна, дозволила Польщі користуватися коштами Євросоюзу, які "заходили" до країни саме через органи самоврядування – на підтримку проектів місцевого значення шляхом їх часткового фінансування (частину фінансували самі ці органи). Загальна сума таких надходжень з початку входження Польщі до складу Європейського Союзу сягнула 40 мільярдів євро.

Величезну роль у трансформаційних процесах, які відбувалися у Польщі, зіграла також докорінна передбудова структури економіки. Сьогодні, як зауважив пан посол, левову частку ВВП держави створюють малі і середні підприємства. Це зумовило зміни у системі та умовах кредитування економіки, завдяки чому навіть тепер, коли світ ще не може оговтатися від загальної кризи, в Польщі спостерігається, нехай і не дуже значне, але зростання економічних показників.

У своїй лекції Генрик Літвін окреслив ще низку важливих аспектів, що їх слід враховувати на шляху європейської інтеграції, і які могли б бути цікавими і корисними для України. Завершив він свій виступ словами впевненості в тому, що наша держава чекає успіх на обраному нею шляху.

Насамкінець посол Республіки Польща в Україні відповів на запитання проектора НТУУ "КПІ" Сергія Сидоренка про спрощення візового режиму для студентів і дослідників з України. Зокрема, він повідомив, що студентам, які виїздять з метою навчання або практики, а також особам, які беруть участь у наукових заходах і університетських програмах обміну, візи видаються безкоштовно. Окрім того, він зауважив, що нині впродовж року Польща видає жителям України майже стільки віз, скільки всі країни Європи разом взяті, тож контакти між нашими країнами як на рівні державних структур, так і на рівні простих громадян постійно змінюються.

Дмитро Стефанович

Іменні стипендіати з ТЕФ

Шестикурсник Ярослав Салій – вихованець кафедри атомних електростанцій та інженерної теплофізики. Отримує стипендію імені І.В.Курчатова.

До КПІ Ярослав прийшов маючи за плечима диплом з відзнакою Політехнічного технікуму КІСУМДУ за фахом "Електроніка" та безліч нагород за спортивні досягнення. Відразу ж Ярослава запросили до збірної команди НТУУ "КПІ" з баскетболу. Він бере участь у іграх на першість міста Києва, України. А через рік хлопець разом із збірною командою НТУУ "КПІ" захищає честь України на міжнародному турнірі з баскетболу в Естонії, де українська команда займає III місце.

Починаючи з третього курсу Ярослав бере активну участь у науковій діяльності кафедри, заміає друге місце за доповідь на II Міжнародній літній ядерній школі "Молодь та майбутнє атомної енергетики", яка відбувалася в Одесі 2012 р. Ярослав вважає: "У навчанні не можна зупинятися". Тому хлопець постійно відвідує наукові конференції з проблем галузі та виявляє інтерес до нових розробок в атомній енергетиці. На сьогоднішній день магістрант успішно досліджує застосування двофазних термосифонів у системах безпеки АЕС, має публікації на цю тему та виступи на міжнародних науково-практических конференціях.

Максим Вишемірський – вихованець кафедри атомних електрических станцій та інженерної теплофізики, теж отримує стипендію імені І.В.Курчатова.

До КПІ Максим вступив уже маючи за плечима досвідом участі та перемог у районних олімпіадах з фізики та математики, конкурсі наукових робіт Малої академії наук України. Стіни рідного Корсунь-Шевченківського фізико-математичного ліцею Максим запишив із золотою медаллю.

Ще на третьому курсі М. Вишемірський став засновником наукового товариства студентів та аспірантів ТЕФ. Активний учасник конференцій з питань атомної енергетики, брав участь та здобув призове місце за доповідь на II Міжнародній літній ядерній школі "Молодь та майбутнє атомної енергетики".

Разом із тим, Максим встигає поєднувати науку з членством у громадському формуванні первинної організації з охорони громадського порядку. Також протягом двох років він був головою Товариства сприяння обороні України теплоенергетичного факультету. За час наявання М. Вишемірський був нагороджений безліччю подяк та почесних грамот, та на досягнутому зупиняється не зирається, адже "великі відкриття нашого життя ще попереду, і для кожного наступного зусиль потрібно докладати щораз більше".

За інформацією ТЕФ

Конференція правознавців

До 100-річчя академіка Олексія Григоровича Івахненка

30 березня 2013 р. виповнюється 100 років з дня народження видатного вченого Олексія Григоровича Івахненка (1913–2007) – д.т.н., професора, чл.-кор. АН УРСР (1961 р.), академіка НАН України (2003 р.).

Bixi життя

Народився Олексій Григорович у м. Кобеляки Полтавської губернії. Після закінчення Ленінградського електротехнічного інституту (1938 р.) працював у Всесоюзному електротехнічному інституті (Москва, 1938–1944 рр.), де досліджував проблеми автоматичного регулювання в лабораторії під керівництвом С.О. Лебедєва, а після повернення до Києва (1944 р.) – в різних установах АН УРСР. З 1944 р. – кандидат технічних наук, з 1954 р. – доктор технічних наук. З 1964 р. призначений завідувачем відділу комбінованих систем керування Інституту кібернетики АН УРСР. Одночасно працює в Київському політехнічному інституті спочатку доцентом, а з 1961 р. – професором кафедр автоматики та телемеханіки, а також технічної кібернетики.

Нагороджений медалями "За трудове отличие" (1953 р.), "За доблестний труд" (1969 р.), орденом "Дружби народів" (1988 р.). Заслужений діяч науки УРСР (1972 р.), двічі лауреат Державної премії України (1991, 1997 рр.) за роботи з теорії інваріантності автоматичних систем та цикл робіт з інформаційних технологій у галузі штучного інтелекту. Автор близько 40 монографій і понад 400 наукових статей. Почесний доктор НТУУ "КПІ" (2003 р.).

Засновник наукового напряму

О.Г.Івахненко є засновником фундаментального наукового напряму – розробки і провадження методів індуктивного аналізу, моделювання і прогнозування складних процесів, зокрема і на основі запропонованого методу групового урахування аргументів (МГУА).

У 1968 р. у журналі "Автоматика" було опубліковано статтю О.Г.Івахненка "Метод групового урахування аргументів – конкурент методу стохастичної апроксимації", яка поклава початок новому і, поза сумнівом, головному етапу в його науковій творчості.

Суть методу полягає в принципово новому підході до задачі моделювання, навіть у новій

філософії наукового дослідження, можливого тільки за наявності сучасних ЕОМ: дослідник може не проходити скрупульто всі традиційний дедуктивний шлях побудови моделей "від загальної теорії – до конкретної моделі": спостереження за об'єктом, вивчення його внутрішньої структури, пізнання фізичних принципів його функціонування, пошук адекватного математичного апарату для їх опису, створення теорії та апробація власне математичної моделі досліджуваного об'єкта. Замість цього пропонується новий підхід "від конкретних даних – до загальної моделі": дослідник після отримання даних спостережень висуває гіпотезу про можливий клас моделей, формує процедуру автоматичної генерації тисяч і десятків тисяч різних варіантів моделей у цьому класі та задає критерій вибору найкращої моделі з усіх генерованих. Оскільки при цьому найбільш трудомістка рутинна робота перевідається на комп'ютер, з'являється можливість мінімізувати вплив суб'єктивних факторів і отримати найбільш об'єктивний результат за максимальної активізації творчих можливостей дослідника. По суті, цей підхід можна вважати одним із найсильніших втілень кібернетичної тези про те, що ЕОМ – це потужний підсиловач саме розумових здібностей людини.

МГУА – це оригінальний метод розв'язання задач структурно-параметричної ідентифікації моделей, або моделювання за експериментальними даними в умовах невизначеності. Таке завдання полягає в побудові математичної моделі, яка наближує невідому закономірність функціонування досліджуваного об'єкта (процесу), інформація про яку неявно міститься у вибірці (таблиці) наявних даних. МГУА відрізняється від інших методів побудови моделей активним застосуванням принципів автоматичної генерації варіантів, нестатистичних рішень і послідовної селекції за зовнішніми критеріями для побудови моделей оптимальної складності.

Він має оригінальну багаторядну процедуру автоматичної генерації структур моделей, яка імітує процес біологічної селекції з попарним урахуванням послідовних ознак. Для порівняння і вибору кращих моделей застосовуються зовнішні критерії, засновані на поділі вибірки на дві та більше частин, причому оцінювання параметрів і перевірка якості моделей виконується на різних підвіброках. Це дозволяє обійтися без обтяжливих апріорних припущень, оскільки поділ вибірки дозволяє неявно (автоматично) врахувати різні види апріорної невизначеності при побудові моделей.

Науковий пошук

Окрім МГУА, у Олексія Григоровича була ще ціла низка досліджень, що стосувалися: нових принципів автоматичного регулювання швидкості електродвигунів змінного струму та асинхронних; теорії інваріантних систем автоматичного керування з компенсацією вимірюваних збурень; принципу комбінованого керування (з від'ємним зворотним зв'язком за регульованою змінною та додатним зв'язком за контролюванням збурення); безпощукових екстремальних регуляторів на базі розпізнавання ситуацій; принципу автоматичного розпізнавання образів (самонавчання); засад побудови кібернетичних передбачувальних пристрій; теорії самоорганізації моделей за експериментальними даними; методу управління з оптимізацією прогнозу; принципу завадостійкого моделювання за зашумленими даними; принципу побудови поліноміальних нейромереж; принципу побудови нейромереж з активними нейронами.

О.Г.Івахненко розробив нові принципи і пристрій автоматичного регулювання швидкості електродвигунів та розрахунку систем з магнітними підсилювачами. Загальнозвінаними є його досягнення в теорії інваріантності та теорії комбінованих систем автоматичного керування, що працюють за принципом компенсації вимірюваних збурень.

Він є автором першої вітчизняної монографії з технічної кібернетики, яка неодноразово перевідавалася за кордоном. Подальший розвиток принципів комбінованого керування в роботах О.Г.Івахненка пов'язаний з використанням у системах керування принципів, пристрій і способів самонастроювання, самонавчання і розпізнавання образів та прогнозування.

В останні роки активно розвивається головне дітище О.Г.Івахненка – метод групового урахування аргументів (МГУА) як метод індуктивного моделювання і прогнозування складних процесів і систем. У 1984 р. у США видано колективну монографію американських і японських учених з характеристикою та прикладами ефективного застосування МГУА в різноманітних прикладних галузях.

О.Г.Івахненко був відомим у багатьох країнах світу; багато з його праць перекладено англійською, німецькою, польською, болгарською, румунською та китайською мовами.

Колеги та послідовники

Упродовж усієї своєї творчої діяльності, починаючи з 1945 р., О.Г.Івахненко невтомно веде велику педагогічну роботу як доцент спочатку кафедри теоретичної механіки, потім кафедри автоматики і телемеханіки, а з 1960 р. як професор кафедри технічної кібернетики Київського політехнічного інституту, де його лекції прослухали тисячі студентів і відтінок відповідно до десятків аспірантів. Про невичерпну творчу енергію О.Г.Івахненка свідчить те, що під його керівництвом у КПІ та Інституті кібернетики підготували й успішно захистили кандидатські дисертації близько 200 молодих науковців і майже 30 його учнів захистили докторські дисертації. Наукова школа О.Г.Івахненка була і залишається справжньою кузнею висококваліфікованих наукових кадрів. Такі його учні, як В.М.Кунцевич, В.І.Костюк, В.І.Іваненко, В.І.Басильєв, О.А.Павлов та інші створили свої авторитетні наукові школи.

О.Г.Івахненко був яскравим зразком ученого із загостреним почуттям нового і видатною науковою інтуїцією. До останніх днів він продовжував активно працювати і щедро генерувати оригінальні наукові ідеї та результати.

O.I.Чумаченко, к.т.н., доцент ФІОТ

Здоров'ю студентів – основна увага!

Наукова конференція, присвячена проблемі підвищення працездатності, збереження здоров'я студентів, відбулась на кафедрі фізичного виховання ММІФ, де були заслушані до повіді 14 викладачів, найбільш цікаві з яких ми наводимо у нашій розповіді.

На проблемі зменшення ваги тіла (згонки) спортсменів у тих видах спорту, де існують вагові категорії, зосередив свою увагу старший викладач Андрій Соболенко. Він наголосив, що після форсованого зменшення ваги тіла на 4-5 кг повне відновлення функцій організму відбувається лише через півроку, тому користуватися таким методом необхідно дуже обережно, а краще взагалі від нього відмовитись. З фізіологічної точки зору це стрес, що дуже негативно впливає на психіку спортсмена – з'являється дративливість, нестриманість, образливість, погані настрій. За рахунок зменшення вживання рідини та позбавлення від неї в сауні та під час інтенсивних навантажень відбуваються зміни в крові,

зростає її в'язкість, питома вага, що підвищує навантаження на серце. Утруднюється подання кисню і поживних речовин, печінка, нирки, ендокринні залози, серцевий м'яз знаходяться у стані гіпоксії.

Після згонки вага тіла швидко відновлюється, але не за рахунок збільшення м'язів, а шляхом накопичення організмом води, вуглеводів, жирів, тому кожна повторна згонка – це новий стрес та шкідливе навантаження. Із запізненням атлет переходить в іншу вагову категорію, але з меншою м'язовою масою, а отже, і силою, що призводить до затримки росту спортивної майстерності. Надалі Андрій надав свої рекомендації, як з найменшими втратами для здоров'я використовувати методики форсованого зменшення ваги тіла у спортсменів, які займаються боротьбою та важкою атлетикою.

Цікавою була доповідь старшого викладача Тетяни Козлової, яка розповіла про вплив музичного супроводу на емоційний і фізичний стан студенток під час заняття шейпінгом, адже

її дослідження свідчать про підвищення на 26 % працездатності студенток під впливом музичних мелодій.

Музичний супровід занять підвищує емоційний стан, покращує настрій, активізує бажання займатись, змінює сприймання обсягу виконаної роботи і зменшує почуття втоми та дискомфорту від виконання фізичних навантажень, що дозволяє людині виконувати значну кількість фізичних вправ з більшою інтенсивністю.

Тетяна класифікує функціональну музику на мобілізуючу, що призначена для початку заняття, тобто розмінки; фонову, яка не пов'язана зі структурою і характером рухів, а є стороннім подразником, який підвищує якість заняття; структурно-сюжетну, яка являє собою складні специальні мелодії, що відповідають характеру, структурі і змісту фізичних вправ; відновлювальну, що сприяє розслабленню м'язів, зняттю втоми, заспокоєнню дихання і серцево-судинної системи, особливо у прикінцевій частині заняття.

Викладач Олена Сиротинська розглянула рівень мотивації студентів до заняття фізичною культурою і спортом, розвиток та вдосконалення їх фізичних якостей із застосуванням атлетичних вправ, особливості формування морально-вольових якостей для подальшої навчальної та трудової діяльності.

Дії ефірних олій на організм присвятив свою доповідь старший викладач Сергій Бітко. Ця дія може бути

електrostимулування, фізичних вправ, дієт, використання поживних домішок. Використання дієт повинно бути пов'язано з плавним зменшенням кількості калорій та складу і якості їжі. Потрібно відмовитися від цукру, виробів з борошна, картоплі, жирів, особливо в рафінованому вигляді. Корисно вживання овочів, фруктів (джерело вітамінів), молочних продуктів (кефір, сир), оскільки нестача кальцію призводить до збільшення жирових тканин та погіршення стану суглобів і кісткових тканин.

Під час прийому їжі не рекомендується вживати напої, бо вони негативно впливають на якість травлення та знижують поживну цінність їжі. Прийом рідини необхідно виконувати не пізніше ніж за 10 хвилин до їжі і не раніше ніж через годину після їжі. Норма вживання рідини від 2,5 до 3 літрів на добу, оскільки її нестача уповільнює всі життєві процеси, у тому числі й розщеплення жирів. Схуднення супроводжується зменшенням м'язових тканин, тому їжа повинна містити достатню кількість білків.

Обов'язковим є виконання комплексів фізичних вправ та циклических вправ (біг, плавання, велосипедні й піші прогулянки) аеробної спрямованості. Автори надали комплекси рекомендованих і експериментально перевірених ними вправ і дієт, якими вони згодні поділитись з усіма очочими.

Проблемам покращення якості заняття були присвячені доповіді інших учасників конференції: доцентів Ірини Зеніної та Олени Твердохліб, старших викладачів Діані Міщук, Наталії Да-кал, Володимира Назарука, Сергія Абрамова, викладачів Анні Чеховської, Оксани Чиченьової, Віктора Назимка, Вадима Михайлена. Кожна доповідь супроводжувалася обговореннями. Підводячи підсумки, в.о. зав. кафедри Ганна Бойко висловила впевненість, що якість кафедральних наукових конференцій з кожним роком буде зростати.

**Юрій Вихляєв,
професор кафедри
фізичного виховання**

Викладачі кафедри фізичного виховання НТУУ "КПІ"

швидко і полягати у зміні співвідношення гальму

Турнір пам'яті М.Павловського

Щорічний турнір з волейболу серед ветеранів, присвячений пам'яті першого декана ФАКС професора М.А.Павловського, пройшов у спортивному комплексі НТУУ "КПІ" 14 березня.

М.А.Павловський (1942–2004) – людина в КПІ легендарна: д.т.н., д.ек.н., завідувач кафедри теоретичної механіки (1978–2004), у 1992 р. – міністр промисловості України, фундатор і перший декан ФАКС (1993–2000), народний депутат України II, III, IV скликань ВР України (1994–2004). Та незважаючи на колосальну зайнятість, Михайло Антонович завжди знаходив час для улюбленої справи – заняття волейболом. Його колеги по команді й досі виходять на поле та вважають своїм обов'язком

віддати данину пам'яті непересічній особистості – науковцю, громадському діячеві, вчителеві, спортсмену.

У турнірі взяли участь районні та міські команди ветеранів з волейболу, серед них дві – "60+" та "70+" представляли НТУУ "КПІ". У складі команди "60+" гралі: А.О.Новацький (ФІОТ), В.С.Герасимчук (ФМФ), М.А.Прокопчук (АТП), О.Ф.Оберемок (ІЕЕ), О.А.Леонець (ПБФ), В.Г.Лещенко, П.А.Мінєєв, С.В.Теліма, В.А.Шатохін, капітан команди доц. ТЕФ М.З.Абдулін; команда "70+" очиплив проф. ІЕЕ В.А.Єрошенко. Люди поважні, вони як хлопчаки боролися за перемогу на майданчику, зберігши молодечий блиск в очах та любов до справи свого життя.

Команда "60+"

Команда "70+"

На турнірі були присутні дружина М.А.Павловського Людмила Михайлівна та син Андрій Михайлівич – народний депутат України. Почесним гостем став В.Т.Іванов – олімпійський чемпіон 1968 р. з волейболу, чемпіон Європи, перший віце-президент Асоціації ветеранів волейболу України. Колись вони з М.А.Павловським змагалися в товариських зустрічах.

Вечір закінчився спогадами. Ветерани багато говорили про необхідність попіднесення уваги до спорту та фізичної культури. Вони краще за інших розуміють, як важливо, щоб нинішнє покоління росло здоровим, тож своїм прикладом пропагують здоровий спо-

сіб життя та спортивне довголіття. Волейбол – один із найпопулярніших видів спорту у ветеранів. Асоціація ветеранів волейболу, як розповів В.Т.Іванов, спрямовує свою діяльність на оздоровлення, підтримання й поліпшення фізичного стану спортсменів, залучення до волейболу всіх верств населення.

Про активне довголіття в житті і науці, традиції університету з ушанування визначних особистостей Київської політехніки говорив М.З.Абдулін. Він запросив усіх очіх долготримати до тренувань волейболістів-ветеранів (понеділок, четвер з 17:30 до 19:00 в ігрому залі спортивного комплексу).

Інф. "КП"

У ЦКМ відкрито виставку студентів ВПІ

Мистецькі виставки у КПІ – явище досить часте. Такі події дають змогу глядачам повною мірою відчути, яким є життя творчої, активної особистості з багатьма і різностороннім внутрішнім світом, близьче ознайомитися з творами та здобуттями митців.

Утім, експозиція, яка нещодавно відкрилася, – унікальна. Нічого подібного до тепер стіни університету ще не бачили...

18 березня 2013 року в Картийній галереї Центру культури та мистецтв Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

Ініціаторами цієї чудової експозиції виступили студенти-графіки ВПІ, департамент навчально-виховної роботи та Студентська рада НТУУ «КПІ».

«Це просто геніальна виставка. Це нагода для студентів ВПІ поділитися своїми творчими здібностями. Вони, наші молоді та талановиті автори, здатні формувати певний настрій, імідж і культуру творчості Київської політехніки, – переконаний Геннадій Варламов. – Роботи вражают своєю оригінальністю. Усі представлені твори – глибокофілософські, сповнені любові до культури, до альма-матер».

Виступає Г.Б. Варламов

відкрито виставку молодих художників-графіків «КПІ. Іду на Ви», присвячену рідному університету, вихідцями з якого вони є.

На відкритті завітали проректор з науково-педагогічної роботи (навчально-виховна робота) Геннадій Варламов, директор Видавничо-поліграфічного інституту Петро Киричок, директор Центру міжнародної освіти Борис Циганок, член президії Фонду культури, заслужений художник України Іван Черніх, викладачі, студенти, друзі авторів робіт та ін.

Дійсно, така художня експозиція навряд чи когось залишиться байдужим. Тут представлено понад 100 робіт, виконаних у різних стилях і техніках: фотографії, інсталяції, графіка, літографія, офорт, флюромозаїка тощо. Родзинкою виставки є роботи художників, героями яких стали студенти КПІ (іхні обличчя з відображенням емоційного стану). Також увагу багатьох привернула робота у стилі флюромозаїки, на якій зображене герб КПІ з головним корпусом (див. фото).

За словами вчителя-наставника молодих митців Петра Киричка, «ця виставка – довго-

очікувана подія для інституту. Допомагали в організації і студенти ВПІ, і викладачі кафедри графіки – Володимир Шах та Михайло Шаповаленко. Така тематична виставка, присвячена КПІ, – перша. І сподіватимемося – не остання».

Автори робіт експозиції – переважно студенти четвертого курсу кафедри графіки. Себе вони позиціонують як «об'єднання молодих художників, які прагнуть максимально про себе заявити. У кожного в голові виріс безліч нестандартних рішень, ідей та концепцій». Працюють в різноманітних техніках, розвиваються все більше і ні перед чим не зупиняємося. А разом ми намагаємося втілити це все у життя та донести до глядача».

I, до речі, дівчатам це вдається.

Адже виставка «КПІ. Іду на Ви» – це не перша спроба заявити про себе. Ледь не щомісяця вони, як і інші студенти-графіки, представляють свої роботи глядачам у виставковій залі 25-го корпусу ВПІ НТУУ «КПІ». А в листопаді минулого року дівчата продемонстрували свої здібності на виставі авторських календарів.

Як бачимо, творчі задуми та мистецькі ідеї можуть бути реалізовані. Треба просто мати бажання та бути відповідальними за свою мрію.

Лілія Скиба

Володимир Олександрович Шонін

15 березня 2013 р. на 68-му році пішов із життя Володимир Олександрович Шонін – доцент кафедри телекомунікацій Інституту телекомунікаційних систем.

В.О. Шонін народився

7 червня 1945 р. Трудову діяльність розпочав старшим інженером Інституту математики і механіки АН КазРСР (м. Алма-Ата) в 1972 р., закінчив очну аспірантуру при фізичному факультеті Московського державного університету за спеціальністю "Фізика".

З січня 1996 р. викладав на кафедрі засобів телекомунікацій НТУУ "КПІ" спочатку на посаді старшого викладача, потім, з вересня 1998 р. – доцента.

Кандидат технічних наук за спеціальністю "Математичні методи та застосування обчислювальної техніки в економічних дослідженнях, плануванні й керуванні народним господарством і його галузями", Володимир Олександрович постійно підтримував високий рівень знань у такій швидко змінюваній сфері, як програмування та інформаційні технології. Іого знання спеціаліста та викладача завжди були на висоті, що дало можливість розробити нові сучасні дисципліни "Прикладне програмування", "Програмні засоби в телекомунікаційних системах", "Адміністрування телекомунікаційних серверів" та ін.

В.О. Шонін мав понад 30 наукових і науково-методичних праць, з яких навчальний посібник "Основи комп'ютерної техніки. Компоненти, системи, мережі" в 2010 р. відзначений премією НТУУ "КПІ" за кращі монографії, підручники та навчальні посібники.

Завдяки його характеру й ерудиції, до нього завжди тягнулися студінти, він підготував десятки бакалаврів, спеціалістів і магістрів, які робили програмні продукти для дистанційного навчання.

В.О. Шонін залишився в нашій пам'яті простою в спілкуванні та дуже талановитою, з глибокими знаннями в сучасних інфокомунікаційних технологіях людиною, добрим товаришем та колегою.

Колектив ITC, колеги, друзі

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@kpi.ua
тел. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідні редактори

В.М.ІГНАТОВИЧ

Н.Є.ЛІБЕРТ

Д.Л.СТЕФАНОВИЧ
(керівник прес-центру
НТУУ "КПІ")

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН

Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

РЕєстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ.»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.